

PROGRAMACIÓ

UNITAT 1: CONCEPTES BÀSICS

CONTINGUTS

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. ALGORITME**
- 3. CICLE DE VIDA D'UN PROGRAMA**
- 4. DOCUMENTACIÓ**
- 5. OBJECTES D'UN PROGRAMA**
- 6. REPRESENTACIÓ (Diagrames de flux, Pseudocodi)**

INTRODUCCIÓ

- L'ordinador s'utilitza principalment per **resoldre problemes** mitjançant l'utilització de **programaes** escrits per programadors.
- **Pogrames:** Mètodes per resoldre problemes.
- Per a escriure un programa, el primer és que el programador sàpia **resoldre el problema** que estem tractant, **identificar** quines són les **dades d'entrada** i a partir d'ells obtindre les dades d'eixida, és a dir, la **solució**.

ALGORITME

Conjunt **ordenat** i **finit** d'operacions que permeten resoldre un problema.

Característiques:

- Nombre finit de passos
- Acaba en un temps finit.
- Operacions definides de manera precisa i sense ambigüitat.
- Pot tindre diverses dades d'entrada i com a mínim una dada d'eixida.

Ejemplo, el algoritmo para ***freír un huevo*** podría ser el siguiente:

Dades d'entrada: Ou, oli, paella, foc.

Dades d'eixida: ou caigut.

Procedimiento:

1. Posar l'oli en la paella.
2. Posar la paella al foc.
3. Quan l'oli estiga calent, trencar l'ou i introduir-lo.
4. Cobrir l'ou d'oli.
5. Quan l'ou estiga fet, retirar-lo.

→ La codificació d'un algorisme en un ordinador es denomina programa.

CICLE DE VIDA D'UN PROGRAMA

1. **Fase de definició:** Es declara quina és la **situació de partida** i l'entorn de dades d'entrada, els resultats desitjats, on han de registrar-se i quina serà la **situació final** a la qual ha de conduir el problema **després de ser implementat**.
 2. **Fase de desenvolupament:** Es dissenyen estructures de dades i dels programes, s'escriuen i documenten aquests, i es prova el programari. En aquesta fase, es converteix l'algorisme en programa.
 3. **Fase de manteniment:** Posada a punt del programa. Consta de les següents etapes:
 - Detecció d'errors.
 - Depuració d'errors.
 - Prova del programa.
- En cadascuna d'aquestes fases es poden detectar problemes que ens fan replantejar-nos conceptes de la fase anterior i refer el programari creat amb les oportunes correccions.

DOCUMENTACIÓ

La major part dels projectes exigeixen la realització d'una **planificació prèvia**. Aquesta planificació ha de determinar el model de **cicle de vida** a seguir, els **terminis** per a completar cada fase i els **recursos** necessaris a cada moment. Tot això s'ha de plasmar en una **documentació** completa i detallada de tota l'aplicació.

La **documentació** associada al programari pot classificar-se en **interna** i **externa**.

- **Documentació interna:** Correspon a la que s'inclou dins del codi font dels programes. Ens aclareixen aspectes de les pròpies instruccions del programa.
- **La documentació externa** és la que correspon a tots els documents relatius al disseny de l'aplicació, a la descripció de la mateixa i els seus mòduls corresponents, als manuals d'usuari i els manuals de manteniment.

OBJECTES D'UN PROGRAMA

Entenem per **objecte** d'un programa **tot allò que puga ser manipulat per les instruccions**. En ells s'emmagatzemaran tant les dades d'entrada com els d'eixida (resultats). Els seus atributs són:

- **Nom**: l'identificador de l'objecte.
- **Tipus**: conjunt de valors que pot prendre.
- **Valor**: element del tipus que se li assigna.

OBJECTES D'UN PROGRAMA

CONSTANTS

Són objectes el **valor dels quals roman invariable** al llarg de l'execució d'un programa. Exemples de constant són el número **pi**, el número **e** o l'**IVA** aplicable.

Per exemple: $\text{pi} = 3.141592$ $e = 2.718281$ $\text{IVA} = 0.16$

VARIABLES

Són objectes el **valor dels quals pot ser modificat** al llarg de l'execució d'un programa.

Per exemple: $a = 2$

Ací el nom o **identificador** de la variable és **a**, i el **valor** assignat és **2**. Això no significa que posteriorment no puga canviar el seu valor per un altre. Per exemple:

$b = 10$

$a = b + a$

Com **b** val **10** i **a** inicialment val **2**, **a** prendrà el valor de 10 més 2, és a dir **12**.

OBJECTES D'UN PROGRAMA

EXPRESIONS

Les expressions segons el resultat que produïsquen es classifiquen en:

- **Numèriques:** Són les que produeixen resultats de tipus numèric. Es construeixen mitjançant els operadors aritmètics.

Per exemple: $\text{Pi} * \text{sqr}(x)$ $(2*x)/3$

- **Alfanumèriques:** Són les que produeixen resultats de tipus alfanumèric. Es construeixen mitjançant operadors alfanumèrics.

Per exemple: "Don " + "José" subcadena(nombre, 1, 5)

- **Booleans o lògiques:** Són les que produeixen resultats de tipus Cert o Fals. Es construeixen mitjançant els operadors relacionals i lògics.

Per exemple: $a < 0$ $(a > 1) \text{ and } (b < 5)$

OBJECTES D'UN PROGRAMA

OPERADORS

Són símbols que fan d'enllaç entre els arguments d'una expressió.

Relacionals:

- S'usen per a formar expressions que en ser avaluades retornen un valor booleà: vertader o fals.

Operador	Definición
<	Menor que
>	Mayor que
=	Igual que
>=	Mayor o igual que
<=	Menor o igual que
<>	Distinto que

OBJECTES D'UN PROGRAMA

Exemples

Expresión	Resultado
'A' < 'B'	Verdadero, ya que en código ASCII la A está antes que la B
1 < 6	Verdadero
10 < 2	Falso

- **ASCII** (acrònim anglés de American Standard Code for Information Interchange - Codi Estàndard Estaunidenc per a l'Intercanvi d'Informació), és un codi de caràcters basat en l'alfabet llatí, tal com s'usa en anglés modern. Pots veure la taula en el següent enllaç: <https://ascii.cl/es/>

OBJECTES D'UN PROGRAMA

Aritmètics:

S'utilitzen per a realitzar operacions aritmètiques.

Operador	Definición
+	Suma
-	Resta
*	Multiplicación
^	Potencia
/	División
%	Resto de la división

Exemples:

Expresión	Resultado
$3 + 5 - 2$	6
$24 \% 3$	0
$8 * 3 - 7 / 2$	21

OBJECTES D'UN PROGRAMA

Lògics o booleans:

La combinació d'expressions amb aquests operadors produeixen el resultat vertader o fals.

Operador	Definición
No	Negación
Y	Conjunción
O	Disyunción

- El comportament d'un operador lògic es defineix mitjançant la seua corresponent taula de veritat, en ella es mostra el resultat que produeix l'aplicació d'un determinat operador a un o dos valors lògics. Les operacions lògiques més usuals són:

OBJECTES D'UN PROGRAMA

- **NO** lògic (**NOT**) o negació:

A	NOT A
V	F
F	V

→ Operador unari (aplicat a un únic operant). Canvia el valor de vertader (V) a fals (F) i viceversa.

- **O** lògica (**OR**) o disjunció:

A	B	A OR B
V	V	V
V	F	V
F	V	V
F	F	F

→ Operador n-ari (aplicat a 2 o més operands). Si tots els operands són F retorna F; si hi ha algun que siga V retorna V.

OBJECTES D'UN PROGRAMA

- I lògica (**AND**) o conjunció:

A	B	A AND B
V	V	V
V	F	F
F	V	F
F	F	F

→ Operador n-ari . Si tots els operands són V retorna V; si hi ha algun que siga F retorna F.

- Exemples (Suposant que $a < b$)

Expresión	Resultado
$9 = (3 * 3)$	Verdadero
$3 < 2$	Verdadero
$9 = (3 * 3) \text{ Y } 3 < 2$	Verdadero
$3 > 2 \text{ Y } b < a$	Verdadero Y Falso = Falso
$3 > 2 \text{ O } b < a$	Verdadero O Falso = Verdadero
$\text{no}(a < b)$	No Verdadero = Falso
$5 > 1 \text{ Y NO}(b < a)$	Verdadero Y no Falso = Verdadero

OBJECTES D'UN PROGRAMA

Parèntesi ():

Nien expressions.

Exemples:

Operació $(3 * 2) + (6 / 2)$ Resultat 9

Operador Alfanumèric (+)

Uneixen dades de tipus alfanumèric.

Exemples:

Expresión	Resultado
"Ana " + "López"	Ana López
"saca" + "puntas"	sacapuntas

Ordre d'avaluació dels operadors:

1. Parèntesi.
2. Potència.
3. Multiplicació i divisió.
4. Sumes i restes.
5. Concatenació.
6. Relacionals.
7. Negació.
8. Conjunció.
9. Disjunció.

➔ L'avaluació d'operadors d'igual ordre es realitza d'esquerra a dreta. Aquest ordre d'avaluació té algunes modificacions en determinats llenguatges de programació.

REPRESENTACIÓ

Existeixen diverses formes de representació d'algorismes. Les més importants són els **diagrames de flux** i el **pseudocodi**.

Diagrames de flux

Durant el disseny d'un programa i en les seues fases d'anàlisi i programació, sorgeix la necessitat de **representar d'una manera gràfica els fluxos** que van seguir les dades manipulades per aquest, així com la seqüència lògica de les operacions per a la resolució del problema.

Aquesta **representació gràfica** ha de tindre les següents qualitats:

1. Senzillesa en la seua construcció.
2. Claredat en la seua compressió.
3. Normalització en el seu disseny.
4. Flexibilitat en les seues modificacions.

En la representació de **diagrames de flux** és convenient seguir les següents regles:

- El començament del programa figurarà en la part superior del **diagrama de flux**.
- El símbol de començament haurà d'aparéixer una sola vegada en el **diagrama de flux**.
- El flux de les operacions serà, sempre que siga possible de dalt a baix i d'esquerra a dreta.
- S'evitaran sempre els encreuaments de línies utilitzant connectors.

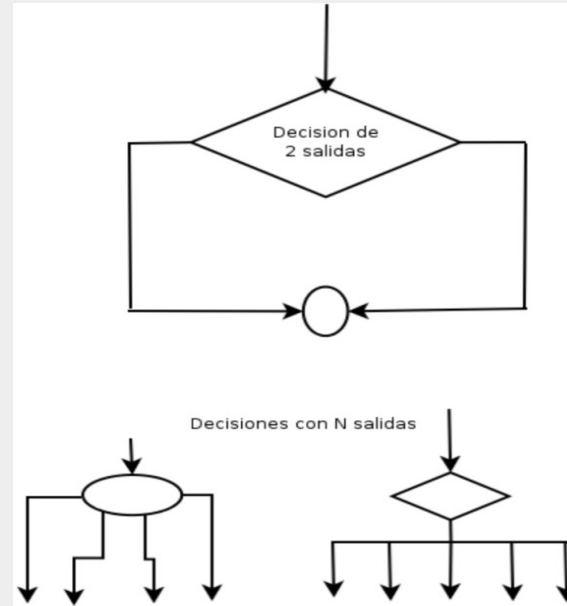
REPRESENTACIÓ

Aquesta serà la **representació** que utilitzarem durant el curs:

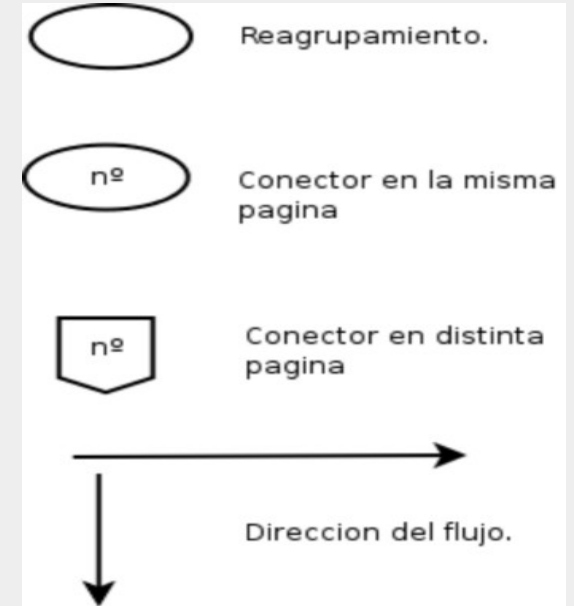
Símbols d'operació

Símbols de decisió

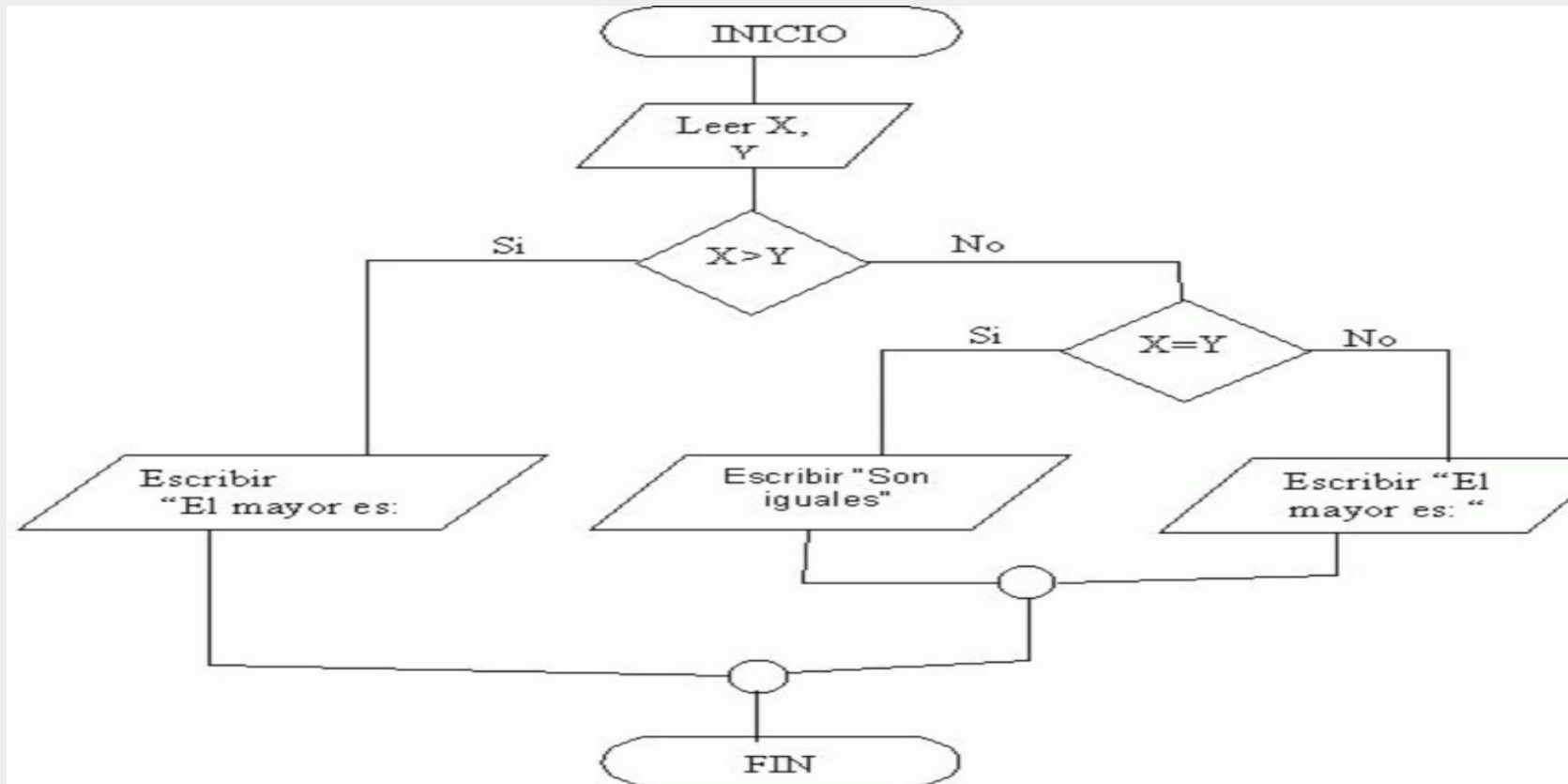

Símbols de connexió

REPRESENTACIÓ

Exemple: Representació gràfica mitjançant **diagrama de flux** de l'algorisme que llig dos números "X" e "Y", determina si són iguals, i en cas de no ser-ho, indica quin d'ells és el major:

REPRESENTACIÓ

Pseudocodi

A més de les representacions gràfiques, un programa pot descriure's mitjançant un **llenguatge intermedi** entre el llenguatge natural i el llenguatge de programació.

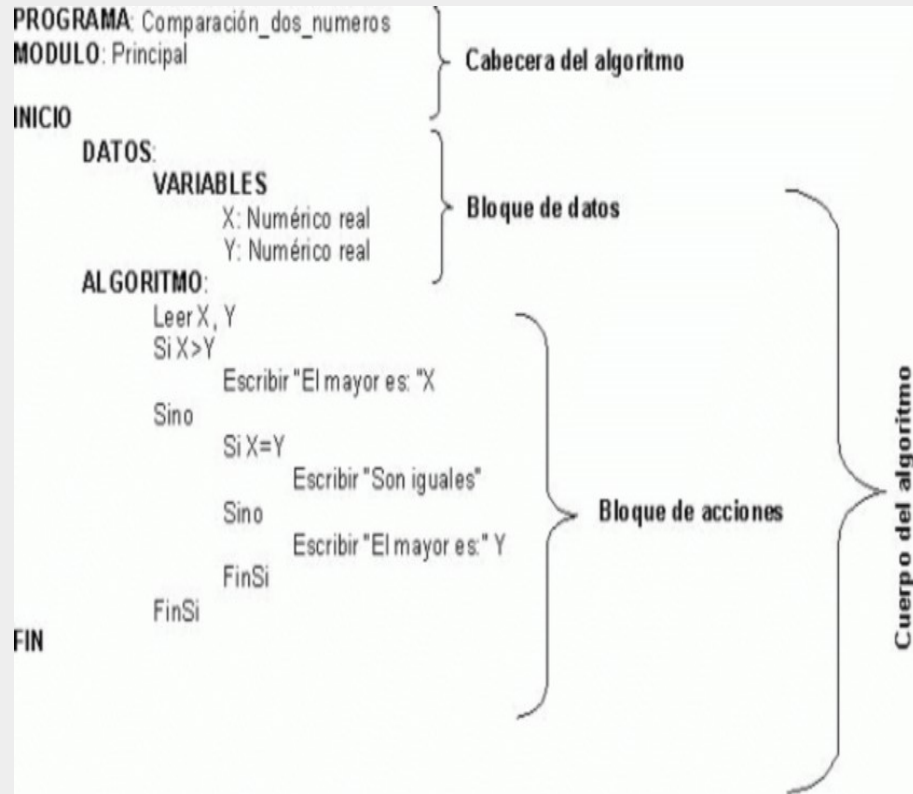
La **notació en pseudocodi** es caracteritza per:

- a) Facilitar l'obtenció de la solució mitjançant la utilització del disseny descendent o Top-down.
- b) Ser una manera de codificar els programes o algorismes fàcil d'aprendre i utilitzar.
- c) Possibilitar el disseny i desenvolupar els algorismes d'una manera independent del llenguatge de programació que es vagi a utilitzar quan s'implemente el programa.
- d) Facilitar la traducció de l'algorisme a un llenguatge de programació específic.
- e) Permetre un gran flexibilitat en el disseny de l'algorisme que soluciona el problema, ja que es poden representar les accions d'una manera més abstracta, no estant sotmeses a les regles tan rígides que imposa un llenguatge de programació.
- f) Possibilitar futures correccions i actualitzacions en el disseny de l'algorisme per la utilització una sèrie de normes, que delimiten el treball del desenvolupador.

Quan s'escriu un algorisme mitjançant la utilització de pseudocodi, s'ha de “**sagnar**” el text respecte al marge esquerre, amb la finalitat que es compregui més fàcilment el disseny que s'està realitzant.

REPRESENTACIÓ

Exemples:

algoritmo Sumar

variables

entero a, b, c

inicio

escribir ("Introduzca el primer número (entero): ")

leer(a)

escribir ("Introduzca el segundo número (entero): ")

leer(b)

$c \leftarrow a + b$

escribir ("La suma es: ", c)

fin